



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **Ing. A. B.**, zastoupeného Mgr. Václavem Knotkem, advokátem, sídlem Babická 2, Praha 11, proti žalovanému: **Nejvyšší státní zastupitelství**, sídlem Jezuitská 4, Brno, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, eventuálně na ochranu před nečinností žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 1. 2021, č. j. 30 A 171/2020 - 43,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 1. 2021, č. j. 30 A 171/2020 - 43, **se ruší.**
- II. Žaloba podaná u Krajského soudu v Brně dne 3. 11. 2020 **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Dne 3. 11. 2020 podal žalobce ke Krajskému soudu v Brně žalobu proti nezákonnému zásahu, který spatřoval v odepření možnosti nahlédnout do spisů Nejvyššího státního zastupitelství vedených ve vztahu k podnětům k podání správní žaloby proti rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 26. 9. 2019, č. j. 117665/2019/KUSK.

[2] Krajský soud usnesením ze dne 13. 11. 2020 žalobce vyzval k úpravě žaloby, neboť dospěl k předběžnému závěru, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem není v daném případě přípustná, připadala by však v úvahu žaloba na ochranu proti nečinnosti. Usnesení obsahovalo poučení o náležitostech a podmínkách nečinnostní žaloby, zejména že musí žalobce podle § 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) doložit, že bezvýsledně vyčerpal prostředky, které příslušný procesní předpis stanoví k ochraně před nečinností.

[3] Podáním ze dne 16. 12. 2020 změnil žalobce svůj návrh tak, že se eventuálně domáhá ochrany před nečinností. K němu přiložil, jako doklad o splnění podmínky dle § 79 odst. 1 s. ř. s., žádost ze dne 30. 11. 2020 adresovanou Ministerstvu spravedlnosti, o uplatnění opatření proti nečinnosti žalovaného podle § 80 odst. 3 věta druhá zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Uvedl, že ani tento prostředek k nápravě nevedl.

[4] Ve vztahu k primárnímu petitu směřujícímu k ochraně před nezákonným zásahem krajský soud shledal žalobu podle § 85 s. ř. s. nepřipustnou, neboť ochrany nebo nápravy bylo možné se domáhat jinými prostředky. Za takový prostředek lze považovat i žalobu jiného typu a v tomto případě bylo dle krajského soudu možné domáhat se ochrany žalobou na ochranu před nečinností správního orgánu ve smyslu § 79 a násl. s. ř. s. Žalovaný totiž o žalobcově žádosti o nahlížení do spisu nerozhodl, jak vyžaduje § 38 odst. 5 správního řádu.

[5] Ve vztahu k eventuálnímu petitu směřujícímu k ochraně před nečinností krajský soud shledal nedostatek podmínky dle § 79 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce bezvýsledně nevyčerpal prostředky, které příslušný procesní předpis stanoví k jeho ochraně před nečinností. Podanou stížnost podle § 175 správního řádu za takový prostředek považovat nelze, neboť je adresována samotnému žalovanému a správní řád upravuje pro tento účel prostředek jiný, a to žádost nadřízenému orgánu podle § 80 správního řádu. Takovou žádost podal žalobce až v průběhu řízení před soudem v reakci na vyrozumění soudu o možnosti upravit žalobu. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 5 As 9/2015-59, č. 3409/2016 Sb. NSS, však krajský soud vyhodnotil, že ke splnění uvedené podmínky až v průběhu soudního řízení soud nepřihlíží.

[6] Krajský soud proto žalobu odmítl jako nepřipustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 79 odst. 1 s. ř. s.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[8] V kasační stížnosti stěžovatel v první řadě namítal, že krajský soud nedostatečně odůvodnil závěr, že se stěžovatel nemohl bránit žalobou proti zásahu správního orgánu.

[9] Dále stěžovatel namítá, že pokud by akceptoval závěr krajského soudu, že postup žalovaného měl povahu nečinnosti, není správný a odůvodněný závěr o nesplnění podmínky bezvýsledného vyčerpání prostředků, které procesní předpis stanovuje k ochraně před nečinností.

pokračování

[10] Stěžovatel z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil, že postup Nejvyššího státního zastupitelství při výkonu působnosti podle § 66 odst. 2 s. ř. s., který stěžovatel napadl správní žalobou, nepodléhá přezkumu ve správním soudnictví, neboť tvrzený zásah či nečinnost nejsou přičitatelné správnímu orgánu. K tomu žalovaný odkázal např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 7 As 415/2018 - 47, a ze dne 27. 10. 2005, č. j. 6 As 58/2004 - 45.

[12] S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2011, č. j. 2 As 93/2011 - 79, žalovaný uvedl, že může být povinným subjektem podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Nemá-li však státní zastupitelství postavení povinného subjektu podle zákona o svobodném přístupu k informacím, nejedná se o činnost správního orgánu, jejíž přezkum spadá do pravomoci soudů ve správním soudnictví.

[13] Stěžovatel se však nedomáhá ochrany v souvislosti s postupem státního zastupitelství v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. Nahlížení do spisu nepatří mezi způsoby poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

[14] Dále žalovaný doplnil, že spis státního zastupitelství o účasti v soudním řízení nemá charakter spisové dokumentace administrativněprávní, do níž by bylo možné nahlížet dle § 38 správního řádu. Spisové materiály obsahují pouze interní podklady pro případnou žalobu nejvyššího státního zástupce podle § 66 odst. 2 s. ř. s. a jsou pouze pracovní pomůckou.

[15] V replice stěžovatel zdůraznil, že judikatura Nejvyššího správního soudu výslovně potvrzuje, že alespoň část výkonu působnosti žalovaného má povahu veřejné správy.

[16] Stěžovatel potvrdil, že se nedomáhal informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, nicméně rozhodování žalovaného o žádosti o nahlédnutí do spisu dle stěžovatele svou povahou odpovídá výkonu veřejné správy. Žalovaný totiž rozhodoval jako orgán moci výkonné o právech a povinnostech stěžovatele v oblasti, která nemá nic společného s jeho specifickou rolí v trestním řízení. Postupem žalovaného bylo dotčeno veřejné subjektivní právo stěžovatele na nahlédnutí do spisu, jehož obsah se ho bezprostředně týká.

[17] Na tom dle stěžovatele nic nemění skutečnost, že uplatnění oprávnění nejvyššího státního zástupce podat žalobu dle § 66 odst. 2 s. ř. s. ve správním soudnictví přezkoumatelné není. To však dle stěžovatele neznamená, že dílčí postupy žalovaného související s působností dle § 66 odst. 2 s. ř. s. nemohou být výkonem veřejné správy.

[18] Ani garance nezávislosti žalovaného neznamená, že by žalovaný mohl postupovat svévolně.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[20] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů, přičemž přihlédl též k okolnostem, jimiž je povinen se zabývat z moci úřední i nad rámec důvodů kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[21] Stěžovatel ve své kasační stížnosti správně podřadil důvod jejího podání, neboť jestliže napadá rozhodnutí o odmítnutí žaloby, přichází v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí žaloby, protože z povahy věci nelze namítat žádné jiné důvody [srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. III. ÚS 93/06, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65]. U kasačního důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud přezkoumává, zda krajský soud postupoval v souladu se zákonem, když odmítl žalobu meritorně projednat.

[22] Krajský soud žalobu odmítl jako nepřipustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 79 odst. 1 s. ř. s., neboť shledal, že nebyla splněna podmínka předchozího bezvýsledného vyčerpání procesních prostředků ochrany před nečinností.

[23] Nejvyšší správní soud se však nejprve zabýval otázkou podmínek řízení, včetně pravomoci soudů ve správním soudnictví.

[24] Správní soudnictví se vyznačuje obsahovým vztahem k veřejné správě. Kontrola vykonávaná správními soudy se tedy pohybuje jen v hranicích veřejné správy a napadnutelnými jsou pouze takové akty (či nečinnost), které jsou výkonem působnosti v oblasti veřejné správy. Podle soudního řádu správního je správním orgánem *orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzická nebo právnická osoba nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy* (§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že jde o definici vztahující se k žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, je v tomto ustanovení legální definice zúžena pouze na *rozhodování ve veřejné správě*. Vymezení správního orgánu dle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. má však ve správním soudnictví obecnější využití a uplatňuje se i tam, kde jde o výkon jiné pravomoci než pravomoci vydat rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Aps 2/2004 - 69, ze dne 18. 5. 2005, č. j. 2 Aps 1/2004 - 55, ze dne 5. 6. 2008, č. j. 9 Aps 3/2008 - 125, ze dne 12. 3. 2009, č. j. 6 Aps 2/2007 - 134). Žalovatelný ve správním soudnictví je tedy bez ohledu na žalobní typ *správní orgán* ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., resp. žalobu ve správním soudnictví lze podat pouze za předpokladu, že napaden je akt nebo nečinnost *správního orgánu*.

[25] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2008, č. j. 4 Ans 9/2007 - 197, zdůrazňuje tři prvky vyplývající z uvedené zákonné definice správního orgánu: „*Za prvé, jedná se o orgán moci výkonné či jiný z typu orgánů v definici uvedených. Za druhé, tento orgán rozhoduje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob. Za třetí, toto rozhodování se děje v oblasti veřejné správy.*“

[26] Pro možnost přezkumu činnosti správního orgánu musí vedle těchto tří znaků dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2010, č. j. 2 As 52/2010 - 59,

pokračování

přistoupit ještě znak čtvrtý, výslovně uvedený v § 2 s. ř. s., tedy v daném případě musí být činností správního orgánu dotčena veřejná subjektivní práva jednotlivce.

[27] Pro možnost přezkoumání aktu správního orgánu či poskytnutí ochrany proti nečinnosti správního orgánu soudem ve správním soudnictví je nezbytné, aby napadený akt či nečinnost naplnily kumulativně všechny čtyři výše uvedené znaky.

[28] Podle čl. 80 odst. 1 Ústavy ČR *státní zastupitelství zastupuje veřejnou žalobu v trestním řízení; vykonává i další úkoly, stanoví-li tak zákon.*

[29] Na ústavní úpravu navazuje § 1 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, podle nějž *je zřízeno státní zastupitelství jako soustava úřadů státu, určených k zastupování státu při ochraně veřejného zájmu ve věcech svěřených zákonem do působnosti státního zastupitelství.*

[30] Působnost státních zastupitelství pak vymezují § 4 a § 5 zákona o státním zastupitelství. Podle § 4 zákona o státním zastupitelství, *(1) Státní zastupitelství v rozsahu, za podmínek a způsobem stanoveným zákonem a) je orgánem veřejné žaloby v trestním řízení a plní další úkoly vyplývající z trestního řádu, nestanoví-li jinak nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce, b) vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení, zabezpečovací detence, ochranná nebo ústavní výchova, a v jiných místech, kde je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda, c) působí v jiném než trestním řízení, d) vykonává další úkoly, stanoví-li tak zvláštní zákon. (2) Státní zastupitelství se v souladu se svou zákonem stanovenou působností podílí na prevenci kriminality a poskytování pomoci obětem trestných činů.* Podle § 5 zákona o státním zastupitelství *(1) Státní zastupitelství je oprávněno podat návrh na zahájení občanského soudního řízení anebo vstoupit do již zahájeného občanského soudního řízení jen v případech, které stanoví zákon. (2) Procesní postavení, oprávnění a povinnosti státního zastupitelství, které podalo návrh na zahájení řízení nebo vstoupilo do řízení, stanoví občanský soudní řád nebo zákon o zvláštních řízeních soudních.*

[31] Podle § 66 odst. 2 s. ř. s. *žalobu je oprávněn podat nejvyšší státní zástupce, jestliže k jejímu podání shledá závažný veřejný zájem.*

[32] Judikatura Nejvyššího správního soudu potvrzuje, že orgány státního zastupitelství obvykle nevykonávají působnost v oblasti veřejné správy (srov. např. rozsudek ze dne 18. 5. 2005, č. j. 2 Aps 1/2004 - 55, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Ans 6/2008 - 48, ze dne 10. 9. 2009, č. j. 9 As 9/2009 - 43, ze dne 4. 10. 2011, č. j. 8 Ans 2/2009 - 38, ze dne 6. 12. 2012, č. j. 1 As 165/2012 - 29, či ze dne 30. 8. 2018, č. j. 6 As 183/2017 - 25, ze dne 4. 4. 2019, č. j. 7 As 415/2018 - 47), a tedy obvykle nemohou ani být správním orgánem pro účely žaloby ve správním soudnictví.

[33] Z hlediska dělby státní moci spadá státní zastupitelství do moci výkonné, což se odráží v jeho postavení a působnosti vymezené zákonem o státním zastupitelství. Státní zastupitelství je zřízeno jako soustava státních orgánů zařazených do moci výkonné. Ústavně předvídaným účelem zřízení státního zastupitelství jsou úkoly v rámci trestního řízení, s ohledem na praktické (společenské, ekonomické či právní) však zákonodárce státnímu zastupitelství svěřuje i plnění dalších úkolů (srov. nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. I. ÚS 946/16, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2011, č. j. 2 As 93/2011 - 79).

[34] Z ústavního zakotvení státního zastupitelství vyplývá, že státní zastupitelství není správním úřadem (čl. 79 Ústavy ČR), a tedy není zřízeno primárně za účelem výkonu státní správy, nýbrž je orgánem moci výkonné se specifickou působností (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 3. 2004, I. ÚS 573/02, N 41/32 SbNU 397, a zejména nálezy ze dne 28. 6. 2011, Pl. ÚS 17/10, č. 232/2011 Sb.).

[35] Orgány státního zastupitelství budou naplňovat pojem správního orgánu ve smyslu soudního řádu správního pouze výjimečně, ve specifických situacích. Jako příklad takové výjimečné specifické situace, kdy státní zastupitelství vykonává působnost v oblasti veřejné správy, je judikaturou uváděn režim zákona o svobodném přístupu k informacím (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2011, č. j. 2 As 93/2011 - 79). V nyní projednávaném případě však není sporu o tom, že stěžovatel nepožádal o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a tedy jednoznačně nejde o výkon působnosti dle zákona o svobodném přístupu k informacím.

[36] V rozsudku ze dne 4. 4. 2019, č. j. 7 As 415/2018 - 47, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že využití oprávnění státního zastupitelství vstoupit do insolvenčního řízení dle § 5 odst. 1 zákona o státním zastupitelství a související postup (zde konkrétně zveřejnění podání krajského státního zastupitelství v insolvenčním rejstříku), není výkonem působnosti v oblasti veřejné správy, a tedy tento postup nepodléhá přezkumu ve správním soudnictví.

[37] Obdobně je třeba nahlížet i na oprávnění nejvyššího státního zástupce zahájit podáním žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 66 odst. 2 s. ř. s. řízení před soudem ve správním soudnictví, shledá-li k tomu nejvyšší státní zástupce závažný veřejný zájem. Toto oprávnění je projevem kontrolních funkcí státního zastupitelství vůči veřejné správě, nikoli výkonem veřejné správy. Podstatným hlediskem pro výkon tohoto oprávnění je ochrana veřejného zájmu, a tedy ochrana objektivního práva.

[38] Oprávnění nejvyššího státního zástupce podat žalobu ve veřejném zájmu dle § 66 odst. 2 s. ř. s. je tedy zvláštním dohledovým oprávněním vůči veřejné správě, které doplňuje individuálně pojímanou žalobní legitimaci. Bez zvláštní legitimace k ochraně veřejného zájmu podle § 66 s. ř. s. by například nemohlo být soudně přezkoumáno nezákonné rozhodnutí, kterým je dotčen jen ten, komu nezákonný stav vyhovuje (srov. Kühn, Z., Koucourek, T. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 532). Obdobně na účel zvláštní žalobní legitimace nejvyššího státního zástupce nahlíží i Ústavní soud ČR (nálezy ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. I. ÚS 946/16). Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu charakterizuje oprávnění nejvyššího státního zástupce dle § 66 odst. 2 s. ř. s. jako „procesní vstupenku“ do řízení o žalobě za situace, kdy jiné osoby nechtějí, nemohou nebo už nemohou takové řízení vyvolat (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2015, č. j. 2 As 103/2015 - 128).

[39] Nadto je třeba zdůraznit, že realizací oprávnění dle § 66 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší státní zástupce ani nezasahuje do žádného (hmotného) veřejného subjektivního práva osob. Nejvyšší státní zástupce na základě oprávnění dle § 66 odst. 2 s. ř. s. pouze iniciuje řízení před správním soudem a teprve případné následné soudní rozhodnutí může zasáhnout do veřejných subjektivních práv fyzických či právnických osob (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2015, č. j. 2 As 103/2015 - 171). Pro existenci pravomoci soudů ve správním soudnictví tedy není naplněn ani předpoklad dle § 2 s. ř. s.

pokračování

[40] Ostatně i stěžovatel sám výslovně připouští, že realizace oprávnění nejvyššího státního zástupce podat žalobu dle § 66 odst. 2 s. ř. s. ve správním soudnictví přezkoumatelná není. Stěžovatel nicméně namítá, že dílčí postupy související s realizací oprávnění dle § 66 odst. 2 s. ř. s. výkonem veřejné správy být mohou. Na tuto argumentaci však Nejvyšší správní soud nepřistoupil. Jestliže výkonem působnosti v oblasti veřejné správy není samotné podání žaloby ve veřejném zájmu dle § 66 odst. 2 s. ř. s., pak ani shromažďování a vedení podkladového materiálu sloužícího k rozhodnutí nejvyššího státního zástupce o tom, zda oprávnění využije či nikoli, nemůže být výkonem působnosti v oblasti veřejné správy. Posouzení právního režimu úkonu či postupu bezprostředně souvisejícího s realizací oprávnění podat žalobu ve veřejném zájmu dle § 66 odst. 2 s. ř. s. se musí řídit stejnými hledisky jako posouzení právního režimu samotného podání žaloby dle § 66 odst. 2 s. ř. s. Tento výklad potvrzuje i výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 415/2018 - 47, v němž šlo o postup státního zastupitelství v souvislosti se vstupem státního zastupitelství do insolvenčního řízení.

[41] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že shromažďování „spisového materiálu“ za účelem posouzení, zda bude nejvyšším státním zástupcem proti rozhodnutí správního orgánu podána žaloba ve veřejném zájmu dle § 66 odst. 2 s. ř. s., a odeprání nahlížení do tohoto materiálu nejvyšším státním zastupitelstvím, v němž stěžovatel spatřuje nezákonný zásah a který krajský soud posoudil jako případnou nečinnost, sice byl proveden orgánem moci výkonné (čl. 80 Ústavy ČR), nejde však o výkon působnosti v oblasti veřejné správy a není naplněn ani předpoklad zásahu do veřejného subjektivního práva jednotlivce.

[42] Pro úplnost Nejvyšší správní soud doplňuje, že se nezabýval otázkou, zda stěžovatel správně označil žalovaného („Nejvyšší státní zastupitelství“), neboť na závěru, že při realizaci oprávnění dle § 66 odst. 2 s. ř. s. a úkonech či postupech s tímto oprávněním bezprostředně souvisejícími, nejde o výkon veřejné správy, ani neníasaženo žádné veřejné subjektivní právo jednotlivce, by nic nezměnilo, pokud by jako žalovaný byl označen nejvyšší státní zástupce.

IV. Závěr a náklady řízení

[43] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žaloba nemohla být věcně projednána, a to pro nedostatek podmínky řízení spočívající v nedostatku pravomoci soudů ve správním soudnictví [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Důvodem odmítnutí žaloby krajským soudem však byla její nepřipustnost [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] plynoucí podle krajského soudu z nenaplnění podmínky subsidiarity žaloby dle § 85, resp. § 79 odst. 1 věta první s. ř. s.

[44] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal zcela odlišný důvod pro odmítnutí žaloby než krajský soud, usnesení krajského soudu výrokem I tohoto rozsudku zrušil (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.). Protože však již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., výrokem II takto sám rozhodl (§ 110 odst. 1 věta první za středníkem s. ř. s.).

[45] V případě, že Nejvyšší správní soud zruší rozhodnutí krajského soudu a současně rozhodne o odmítnutí žaloby, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti také o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského

soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v takovém případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98). Proto soud výrokem III o náhradě nákladů soudního řízení rozhodl, a to dle § 60 odst. 3 s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. Zaplacený soudní poplatek za žalobu ani za kasační stížnost Nejvyšší správní soud v takovém případě nevrací (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2021, č. j. 4 Azs 187/2020 - 49, č. 4263/2021 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2022

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu